

COMMISSION DE
L'INFRASTRUCTURE, DES
COMMUNICATIONS ET DES
ENTREPRISES PUBLIQUES

du

MARDI 3 DÉCEMBRE 2013

Après-midi

COMMISSIE VOOR DE
INFRASTRUCTUUR, HET
VERKEER EN DE
OVERHEIDSBEDRIJVEN

van

DINSDAG 3 DECEMBER 2013

Namiddag

De behandeling van de vragen en interpellaties vangt aan om 15.00 uur. De vergadering wordt voorgezeten door mevrouw Sabien Lahaye-Battheu.

Le développement des questions et interpellations commence à 15.00 heures. La réunion est présidée par Mme Sabien Lahaye-Battheu.

01 Vraag van de heer Roel Deseyn aan de vice-eersteminister en minister van Economie, Consumenten en Noordzee over "de cyberstrategie" (nr. 19724)

01 Question de M. Roel Deseyn au vice-premier ministre et ministre de l'Économie, des Consommateurs et de la Mer du Nord sur "la cyberstratégie" (n° 19724)

01.01 **Roel Deseyn** (CD&V): Mijnheer de minister, ik heb een vijftal vragen laten omzetten in schriftelijke vragen, om zo efficiënt mogelijk te werken. Vanmiddag wil ik echter de discussie aangaan over een aantal principiële stellingen inzake het telecombeleid en met u van gedachten wisselen over uw cyberstrategie.

Er zijn verschillende incidenten geweest. De computers van verschillende overheden zijn geïnfecteerd met *malware*, en ook Belgacom blijkt gehackt te zijn.

Ik kom meteen tot mijn vragen.

Wat is specifiek de verantwoordelijkheid van de FOD Economie in het geheel van de cyberstrategie? Ik leer met mijn bezorgdheden, maar ik krijg weinig punctuele informatie over de acties en wie daarvoor verantwoordelijk is. Wat is de rol van uw departement in de Belgische cyberstrategie?

Quid de industriële spionage, waar de economische parameter duidelijk meespeelt?

Op welke wijze zal het BIPT proactief toezien op de beveiligingsaanpak van de operatoren? Daar zal ik het straks opnieuw over hebben, naar aanleiding van een andere mondelinge vraag.

Kunt u de cyberacties ophelpten? Welke acties zijn nieuw in de Belgische cyberstrategie?

Over hoeveel medewerkers gaat het? Het is altijd goed de schaalgrootte van de ambities te kennen. Ik dank u bij voorbaat voor uw antwoorden.

01.02 Minister **Johan Vande Lanotte**: De nieuwe bepalingen van de telecomwet, die wij in juli 2012 goedgekeurd hebben, stellen dat in de eerste plaats de operatoren gepaste maatregelen moeten nemen om het risico op het vlak van de beveiliging van netwerken en elektronische communicatie te beheren.

De telecomwet bepaalt dat deze ondernemingen zo snel mogelijk moeten vaststellen dat er een inbreuk is, of een verlies van integriteit met een grote impact, en dat zij dit aan het BIPT moeten melden, met inbegrip van de schendingen van persoonsgegevens.

Het BIPT kan deze ondernemingen dwingende instructies opleggen, zodat zij de voornoemde bepalingen toepassen en hen eventueel aan een veiligheidscontrole onderwerpen.

De effectieve controle op het veiligheidsniveau van de operatoren en de ontwikkeling van een beveiligde site om notificaties te ontvangen, maken deel uit van de strategische prioriteiten die in het operationeel plan van het BIPT 2013 zijn opgenomen. Het BIPT maakt er ook werk van dat intern te kunnen opvangen.

De wet betreffende de elektronische communicatie en de wet betreffende de beveiliging en de bescherming van de kritieke infrastructuur bepalen dat elke exploitant een beveiligingsplan moet uitwerken zodat risico's verbonden aan allerlei problematische situaties kunnen worden voorkomen, beperkt en geneutraliseerd. Wanneer dit gebeurt vóór de kritieke infrastructuur kan worden verstoord of vernietigd, verwittigt men het BIPT, dat de sectorale autoriteit is.

Zowel de FOD Economie als het BIPT nemen deel aan en dragen bij tot het overlegplatform voor de informatieveiligheid BelNIS, Belgian Network Information Security. Op 21 december 2012 heeft de Ministerraad zich gebogen over een voorstel van plan daarvoor, opgesteld door het BelNIS-platform en voorgesteld door enkele van zijn leden, het BIPT, de ADIV en de FCCU. De eerste minister heeft van de Ministerraad de opdracht gekregen om dat ten uitvoer te leggen.

De op de Ministerraad van 21 december 2012 goedgekeurde Belgische cyberstrategie, onder hoofding van de eerste minister, omvat een reeks actieplannen. Het plan voor de Belgische cyberstrategie werd opgesteld door het BelNIS-platform en voorgesteld door enkele van zijn leden, onder andere het BIPT.

Een van deze acties is het stimuleren van de technische ontwikkelingen. Er is de marktvaart naar informaticaproducten en -diensten, waarvan de kwaliteit en de veiligheid gecertificeerd moeten worden door organen die gemachtigd zijn om over de conformiteit te oordelen. Dat zou kunnen worden geaccrediteerd op basis van het door de FOD Economie beheerde BELAC-systeem, de Belgische Accreditatie-instelling, die een onderdeel is van de FOD Economie, met een zekere autonomie.

Er moet worden opgemerkt dat naar aanleiding van de wijziging van het koninklijk besluit houdende oprichting van de Federale Overheidsdienst Informatie- en Communicatietechnologie in mei 2012, het Computer Emergency Response Team (CERT) belast is met het opsporen, observeren en analyseren van online veiligheidsproblemen, alsook met het permanent informeren daarover van de gebruikers. Dit ressorteert onder collega Bogaert.

Krachtens de artikelen 113, 114, 114/1 en 114/2 van de wet op de elektronische communicatie, beschikt het BIPT over bevoegdheden inzake de veiligheid. De reikwijdte van die bevoegdheden beperkt zich in principe enkel tot de operatoren, namelijk de ondernemingen die kennisgeving moeten doen aan het BIPT conform artikel 9 van de wet op de elektronische communicatie. Dankzij de verplichtingen tot kennisgeving van een incident waarin artikel 114/1 van de wet op de elektronische communicatie voorziet, krijgt het BIPT een overzicht van de risico's voor de veiligheid.

Het BIPT deelt zijn ervaring met de operatoren door gepaste maatregelen in te stellen ten aanzien van het risiconiveau. Soms worden die ook openbaar gemaakt.

Inzake de veiligheid van de elektronische-communicatienetwerken heeft het BIPT opgetreden in verschillende dossiers, onder meer bij de tenuitvoerlegging van de in juli 2012 ingevoerde wetgevende wijzigingen, bij de analyse van de veiligheid van de mobiele 2G- en 2,5G-netwerken, bij de invoering van procedures voor de kennisgeving van incidenten en feedback over gevallen in het buitenland, bij het beheer van veiligheidsincidenten en actieve medewerking aan BelNIS. Het BIPT heeft geen eigen bevoegdheden inzake de informatieveiligheid, maar wel degelijk inzake de veiligheid van de openbare elektronische-communicatienetwerken.

Het BIPT beschikt over vier voltijdse eenheden, waaronder drie ingenieurs, om alle dossiers inzake de veiligheid van de elektronische-communicatienetwerken en -diensten en de dossiers die verband houden met die materie, bijvoorbeeld nooddiensten, wettelijke onderschepping en databewaring, te behandelen. Er dient te worden opgemerkt dat een van de leden *delegated board member* is bij ENISA, het European Union Agency for Network and Information Security, ter vervanging van Fedict, dat *board member* is voor België.

01.03 **Roel Deseyn** (CD&V): Mijnheer de minister, bedankt voor uw antwoorden. Ik wil een viertal beschouwingen formuleren.

Als er veiligheidsaudits moeten worden geïnstrueerd door het BIPT, dan zou het zeer interessant zijn als een soort van Comité T, een Comité voor de Telecom, ervan kennis zou kunnen nemen om lessen te kunnen trekken uit de adequaatheid van de opvolging, maar ook om het telecombeleid structureel goed gestalte te kunnen geven. Nu is dat een donkere vlek, want wij krijgen daarover bijzonder weinig informatie. Wij zouden als wetgever de adequate opvolging moeten kunnen zien, zodat wij weten wat er precies aan de hand is.

Ik illustreer dat even met het voorbeeld van Belgacom. In mijn opinie werd het BIPT zeer laattijdig geïnformeerd, zeker niet meteen na de vinding van de feiten. Op dat vlak zou het BIPT, met u als voogdijminister, de zaken moeten afdwingen en zijn tanden moeten laten zien.

Het is een heel goede zaak dat de certificering van producten meer prominent op de voorgrond komt. Dat was namelijk een groot probleem, aangezien buitenlandse mogendheden ook betrokken zijn in bepaalde industriële fabricatieprocessen.

Ten slotte, u zegt dat de gebruiker moet worden geïnformeerd. Ik weet niet of u ooit al een mailtje hebt gekregen van de overheid over een procedure, een waarschuwing of een nieuw internetfenomeen dat zich voordoet. De gebruikersinformatie wordt naar mijn mening zeer stiefmoederlijk behandeld en er wordt ook heel weinig campagne rond gevoerd. Gebruikers zouden zich moeten kunnen inschrijven voor, bijvoorbeeld, een nieuwsbrief. Ik heb nog nooit de eer en het genoegen gehad om ook maar enig mailtje of instructie omtrent een latente dreiging, een virus of een mogelijk risico, te ontvangen. Op dat vlak is er dus zeker nog werk aan de winkel. Al die maatregelen samen zouden het vertrouwen moeten vergroten.

In de gemengde commissie Cyberveiligheid zullen wij daarover zeker kunnen spreken met de premier. Onze vragen worden immers altijd maar uitgesteld en verwezen naar die commissie. Het is nuttig dat er over het plan goed gecommuniceerd wordt en dat de krachtlijnen voor het grote publiek kenbaar worden gemaakt, want dat moet juist vertrouwen geven in het medium. Er is wel een strategie, maar het is bijna zoeken naar wat die strategie precies inhoudt.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

De **voorzitter**: Vraag nr. 19789 van de heer Deseyn, vraag nr. 19838 van de heer Dedecker en vraag nr. 20079 van de heer Dedecker worden omgezet in schriftelijke vragen.

02 Vraag van de heer Roel Deseyn aan de vice-eersteminister en minister van Economie, Consumenten en Noordzee over "de e-mailoverdraagbaarheid" (nr. 20444)

02 Question de M. Roel Deseyn au vice-premier ministre et ministre de l'Économie, des Consommateurs et de la Mer du Nord sur "la portabilité des e-mails" (n° 20444)

02.01 Roel Deseyn (CD&V): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, het gaat hier om een politiek verworven zaak. Een e-mailadres kan mee worden overgedragen bij een verandering van operator, omdat het niet langer alleen aan een mailbox is gelinkt, maar bijna een sleutel is geworden en een deel van de login en de online identiteit.

Een belangrijke rem en een lastig neveneffect wanneer men overweegt om te veranderen van provider, bijvoorbeeld door in te gaan op uw actie "Durf vergelijken", is dat de URL's op bepaalde servers en webruimtes moeten worden gewijzigd.

Gelukkig kan nu al gedurende zes maanden toegang worden verleend tot de e-mailaccount. Er bestaat ter zake een bepaalde gedragscode. Wij merken echter dat de gedragscode en de mogelijkheden ervan bij de consumenten zeer weinig gekend zijn. De gebruiker wordt pas door de provider geïnformeerd, wanneer hij het abonnement heeft opgezegd. Dus pas in allerlaatste instantie, wanneer de beslissing om te veranderen reeds is genomen, wordt hij over deze faciliteit geïnformeerd.

Daarom zou ik erop willen aandringen dat de mogelijkheid om tijdelijk het e-mailadres en de websites te behouden, ook mee wordt gecommuniceerd, niet alleen in de algemene voorwaarden of via de factuur, maar ook op de website van de tariefsimulator. Wij hebben de tools in handen. Een en ander kan dus op een heel eenvoudige manier gebeuren. Ook in productfiches of in het kader van de genoemde actie "Durf vergelijken" kunnen de gebruikers aldus de informatie meekrijgen.

Indien u de barrière erkent, hoe zou u de drempel kunnen verlagen om van operator te veranderen? Zou u een en ander ook in de lopende campagne willen promoten? Wat zijn de initiatieven ter zake?

02.02 Minister **Johan Vande Lanotte**: Mevrouw de voorzitter, hier heb ik wat last mee en ik zal deze vraag niet technisch beantwoorden. Wij zijn hier iets aan het remediëren dat eigenlijk fundamenteel scheef zit. Als men van provider verandert en een aantal emailadressen kunnen niet meer dienen, bijvoorbeeld van Telenet naar Skynet van Belgacom, dan is dat echt wel een probleem. Providergelateerde e-mailadressen zijn volgens mij een groot probleem, want zij maken het veranderen van provider nog veel moeilijker wegens de technische barrière. Men kan een adres wel zes maanden behouden, maar de zevende maand is men het kwijt. Dat is een grote hinderpaal, want dan moet men aan iedereen uitleggen waarom zij geen e-mail meer krijgen en dat is nogal lastig.

Ooit ben ik van Skynet naar Hotmail overgestapt. Dat is natuurlijk iets minder veilig. Zeker nog twee jaar daarna mailden mensen mij nog op Skynet, ondanks dat zij al lang waren verwittigd. Dat blijft vrij lang leven.

Het blijft altijd een zeer onvolmaakte oplossing. Ik heb geen oplossing voor het probleem ten gronde, maar ik vind het zeer onbevredigend. Ik ben er vast van overtuigd dat dit het overstappen enorm beperkt. Het is alsof men na een verhuis van postdienst zou veranderen.

Een aantal vragen ging over de factuur. Op dit moment moet eenmaal per jaar op het samenvattend gedeelte op de factuur van een aanbieder van een internettoegangsdienst waarmee de eindgebruiker een overeenkomst heeft, uitdrukkelijk en goed leesbaar melding worden gemaakt van de toepasselijke faciliteiten en de manier waarop ze kunnen worden aangevraagd. In principe is dat een referentie. De productfiches zijn daar eigenlijk niet voor bedoeld. Immers, de e-mailoverdraagbaarheid is een algemeen geldende verplichting. Als men dat op iedere fiche zou zetten, geeft dit de indruk dat het een specifieke verplichting is voor dat product. Iemand zou kunnen zeggen dat het bij hen kan, maar het is een algemene verplichting. Dat zouden ze allemaal kunnen zeggen.

Wat de communicatie rond de actie "Durf vergelijken" betreft, waren er wel wat mogelijkheden. Ik denk daarbij ook aan het contactcenter van Test-Aankoop. Ik zal u echter de waarheid daarover vertellen: de actie "Durf vergelijken" was een zeer moeilijke opdracht. Het is namelijk echt ingewikkeld. Men werkt met profielen. Wij hebben geprobeerd om het zo goed mogelijk te doen, maar een aantal zaken konden wij in die actie niet opnemen.

Het was zeer lastig om elke keer de vergelijking te maken. Een opmerkelijk gegeven is dan ook dat de actie "Durf vergelijken" minder volk naar de bureaus gebracht heeft, maar veel meer mensen naar de websites. Er zijn meer simulaties gebeurd voor telecom dan voor energie. Dat heeft ons werkelijk verwonderd. Er zijn meer simulaties gebeurd in twee weken tijd dan in de drie jaar ervoor. Dat is immens. Men merkt echter dat het voor de mensen zelf vrij moeilijk is. Voor energie waren er iets minder simulaties, maar meer mensen die ter plaatse gingen.

Wij moeten daaruit besluiten dat het niet zo evident is. Wij kregen heel veel oudere mensen, maar ook moeders die voor al hun kinderen kwamen kijken. Sommigen kwamen voor het hele gezin kijken hoe men het kon oplossen. Wij hebben dus een heel specifiek publiek gekregen en wij hebben een en ander niet kunnen integreren. Er was namelijk heel veel te doen. Als men het vroeg, werd het wel gezegd. Twintig procent van de vragen — meer dan wij dachten — ging alleen over internet, 8 % over vaste telefonie, 40 % over de pakketten en 27 % over mobiele telefonie. Dat zijn de verschillende simulaties die men gemaakt heeft.

De **voorzitter**: Mijnheer de minister, is het eventueel mogelijk om die gegevens te krijgen? Dat zou interessant zijn voor de commissie.

02.03 Minister **Johan Vande Lanotte**: Ik zal die laten opsturen.

Er zijn in totaal 360 000 simulaties uitgevoerd. Dat is enorm veel. Wij zijn verbaasd. Men ziet ook dat er een zekere schroom is om die simulaties persoonlijk te gaan vragen, waarschijnlijk omdat men denkt dat men de uitleg niet zal verstaan. Ik kan dat begrijpen, want het is niet zo evident. Het enige wat wij nu nog kunnen doen, is een duidelijke vermelding op de factuur. Dat is realistisch.

02.04 **Roel Deseyn** (CD&V): We hebben te maken met een zeer interessante situatie omdat de minister erkent dat de oplossing onvolmaakt is. Men kan remediëren en creatief aan het denken gaan. Men zou ervoor kunnen opteren om de oplossing iets volmakter te maken door bijvoorbeeld de termijn van zes maanden te verlengen. Misschien zou men kunnen kiezen voor een radicale verandering via een domeinnaambenadering. Men zou voor de domeinnaam niet langer de extensie van de operator kunnen gebruiken, maar kunnen kiezen voor een familienaam, bijvoorbeeld @roeldeseyn.be Men kan daarmee allerlei aliassen aanmaken en zo kan men een zekere "portabiliteit" creëren van het webdomein, met alle faciliteiten inzake hosting en mailclients, en dit overdragen naar een andere operator.

Misschien is dat een heilzame piste die technisch eens moet worden bekeken. De oplossing is, zoals u zegt, inderdaad onvolmaakt. Laten we het probleem ten gronde aanpakken, zodat de identificatie nog sterker wordt dan wanneer zij gebonden is aan een emailadres van een historische operator, waarvoor men dan impliciet reclame maakt.

02.05 Minister **Johan Vande Lanotte**: Ik ben het daar eigenlijk mee eens. Ik heb vastgesteld dat dit een vrij sterke beperking is.

02.06 **Roel Deseyn** (CD&V): Men moet dit technisch eens bekijken. Dit kan een vernieuwende piste zijn. De "moeders" zijn natuurlijk zeer wijze "moeders". Ik meen dat Belgacom het in heel wat tariefformules zelfs heeft over een "clan" als men met een aantal vrienden, gezinsleden of familieleden gratis met elkaar belt. Het zijn wijze moeders die dat voor hun kinderen komen regelen.

02.07 Minister **Johan Vande Lanotte**: Mijn kinderen hebben het zo altijd geregeld. Men zag het abonnement veranderen naargelang de vriendenkring veranderde.

02.08 **Roel Deseyn** (CD&V): Mevrouw de voorzitter, ik heb nog een slotbemerking. Ik heb immers al een paar keer een bepaald pleidooi gehoord.

Mijnheer de minister, men moet niet op basis van de factuur werken, maar het inladen op basis van de volumes en de tijdvakken van het bellen. Dan hoeven de mensen absoluut niet na te denken over de vraag of zij een daluur- dan wel een piekuurbeller zijn. Men krijgt een bestandje toegestuurd dat men in de simulator invoert.

02.09 Minister **Johan Vande Lanotte**: Dat gaan we nu doen, maar het is iets moeilijker dan gedacht.

02.10 **Roel Deseyn** (CD&V): Dat zou schitterend zijn. Maar het moet wel losstaan van de factuur en gebaseerd zijn op de gegevens.

02.11 Minister **Johan Vande Lanotte**: Men moet de gegevens dan wel echt hebben. Men creëert de mogelijkheid voor het BIPT om het digitaal te voorzien. Vervolgens wordt in de simulator de mogelijkheid geboden om die gegevens in te voeren. Ik meen dat dit in 2014 rond zal zijn. Op die manier kan men zijn gegevens inladen in de simulator zonder zijn factuur in te kijken. De simulator zal vervolgens het beste tariefplan voorstellen. Dat project wordt nu uitgewerkt.

02.12 **Roel Deseyn** (CD&V): Ik vraag echt, nu het nog kan, want het is nog niet uitgewerkt, dat men niet de factuurgegevens inlaadt, maar de belvolumes en de daaraan gekoppelde tijd. Volgens het tariefplan dat men neemt, laadt men bepaalde minuten in maar kijkt men niet naar de reële besteding, naar het daadwerkelijk bellen. Dat slaan de operatoren ook op. Men moet dus vanaf het bronbestand starten en niet vanaf de commerciële vertaling van die gegevens.

02.13 Minister **Johan Vande Lanotte**: Dat zal in de wet nog aan bod komen.

02.14 **Roel Deseyn** (CD&V): Het zou goed zijn om nu al te bekijken of dat mogelijk is. Anders moeten wij dat achteraf remediëren.

02.15 Minister **Johan Vande Lanotte**: In de wet staat alleen de opdracht aan het BIPT. Als wij dat bespreken, zou het goed zijn om dat eens duidelijk aan het BIPT te zeggen.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

De **voorzitter**: Vraag nr. 20445 van de heer Peter Dedecker wordt omgezet in een schriftelijke vraag.

03 **Vraag van de heer Roel Deseyn aan de vice-eersteminister en minister van Economie, Consumenten en Noordzee over "internetcensuur" (nr. 20485)**

03 **Question de M. Roel Deseyn au vice-premier ministre et ministre de l'Économie, des Consommateurs et de la Mer du Nord sur "la censure sur internet" (n° 20485)**

03.01 **Roel Deseyn** (CD&V): Mijnheer de minister, ik ben onlangs een paar keer naar het hoofdkantoor van de OVSE in Wenen geweest. Er is daar een speciale commissaris bevoegd voor rechten op het internet en mediavrijheid. Als men de praktijk ziet in een aantal landen, zelfs niet eens ver van huis, en ziet hoe een en ander vlug afglijdt, hoe operatoren grote macht verwerven en soms een politieke machtiging krijgen, zonder de tussenkomst van een rechter, om bepaalde zaken af te sluiten of te censureren, dan hebben wij een zeer principiële probleem. Wij zouden moeten bekijken of onze praktijken conform artikel 11 van het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie zijn.

Vandaag stond er trouwens nog een incident in de pers. Er werd een GAS-boete uitgeschreven voor post op het internet over de politie van Verviers. Dat wordt dus allemaal zeer hybride. Er worden daden gesanctioneerd in de virtuele wereld die anders heel moeilijk voor de rechter gebracht worden, zeker als het gaat over het verspreiden van meningen.

Er zijn zeven categorieën waaromtrent soms een wetgeving ad hoc bestaat en die problemen opleveren, onder andere goksites, haatsites, kinderpornosites, negationistische websites en sites voor het illegaal downloaden. Op dat vlak bestaan er soms goede regelingen ad hoc, maar soms sluit een operator websites af na een eenvoudige sms van een bepaalde instantie of geeft hij een heel eigen invulling aan de eigen algemene voorwaarden. Ook bij Belgacom werden blogs afgesloten, omdat men kritisch berichtte over het bedrijf. U begrijpt dat er echt een praktisch probleem is in verband met internetcensuur.

Welke categorieën vallen onder de bepaling in het voorstel van verordening, artikel 23.5 met betrekking tot ernstige misdrijven?

Bent u er voorstander van om de bevoegdheid voor internetcensuur te beperken tot een aan de overheid onderworpen instantie die aan een democratische controle is onderworpen, of om dat strikt te kaderen, met eventueel een verplichte tussenkomst van een rechter? Ik denk absoluut dat de rechtelijke macht hierin meer gekend moet worden.

Hoe ziet u de wetgeving evolueren in het licht van wat commissaris Kroes heeft voorgesteld?

Wij zien in enkele landen in Oost-Europa op welke verschrikkelijke manier censuur wordt geïnstitutionaliseerd en ik ben daar redelijk beducht voor. Ik denk dat er in het licht van de verordening gereageerd moet worden en dat de procedure wat scherper moet worden gesteld.

03.02 **Minister Johan Vande Lanotte**: Welke categorieën vallen in de verordening onder de ernstige misdrijven? Onze visie is dat het woordje "ernstig" moet worden geschrappt, omdat het woordje "ernstig" altijd heel veel interpretatie toelaat. Vergeet niet dat het een verordening betreft en dus rechtstreekse uitwerking heeft.

Dat is dus een beetje gevaarlijk, want wie zal dat beoordelen? Men kan beter spreken van misdrijven en overtredingen van de Belgische wetten. In de verordening zal dan sprake zijn van overtredingen van de nationale wetgeving. Wie beslist immers of iets ernstig is of niet? Dat is toch een klein beetje gevaarlijk.

Bepaalde internetsites, bijvoorbeeld met betrekking tot gokken, zijn onderworpen aan specifieke wettelijke bepalingen. Ook kan een bepaalde inhoud een misdaad zijn. Kinderporno is een misdaad wegens de inhoud. Daarover bestaan er heel specifieke bepalingen.

Ten tweede, wat met de internetcensuur? Is er ter zake een taak voor een overheid, onderworpen aan een democratische controle? Voor mij is dat in hoofdzaak Justitie. Hoe moet men dat anders aanpakken?

Theoretisch hoort die bevoegdheid bij het BIPT, maar het gaat hier over misdrijven en overtredingen. Wie moet dan de scheidsrechter zijn? Dat is voor mij Justitie. Dat is dan een democratische controle. Als internetcensuur niet door het gerecht wordt opgevolgd, dan zijn wij toch ver weg. Het is redelijk ondenkbaar dat dat door de regering, de uitvoerende macht, gebeurt. Kan het BIPT dat? Ik ben er voorstander van dat Justitie de taak ter zake op zich neemt.

De verordening staat dat ook toe. Zij is voldoende duidelijk en schept een kader dat geen afbreuk doet aan de Belgische wetten en reglementen.

In artikel 23.3 van de verordening wordt trouwens gesteld dat er geen afbreuk wordt gedaan aan de nationale wetgeving met betrekking tot de rechtmatigheid van de verspreide inhoud, informatie, toepassingen of diensten. Dat betekent met andere woorden dat operatoren, als zij in de toekomst de bepaling van artikel 25.5, a van de voorgestelde verordening zullen uitvoeren, de bestaande wettelijke voorwaarden moeten blijven respecteren voor het blokkeren van een site, een applicatie en dergelijke meer. De voorwaarden voor het blokkeren van een site of een applicatie blijven gerespecteerd. Dat is het gegeven.

Dat betekent niet dat de verordening zo fantastisch is. Donderdag wordt zij volgens mij besproken op de Raad en ze moet nog wat worden bijgeschaafd. Vergeet echter niet dat de verordening ook nog naar het Parlement gaat; zij valt, denk ik, onder de medebeslissingsprocedure. Dat betekent dat het Parlement traditiegetrouw ook nog wel zijn woordje over ieder punt en iedere komma zal doen. Als het gaat over internet, veiligheid en privacy, is het Parlement extreem aandachtig. Wij gaan er dus van uit dat het Parlement nog wel een en ander zal boetseren.

03.03 Roel Deseyn (CD&V): Het is mooi dat het Europees Parlement aandachtig is. Wij hebben gezien dat bepaalde europarlementsleden voor bepaalde wijzigingen niet altijd even aandachtig waren.

03.04 Minister Johan Vande Lanotte: Medewerkers, medewerkers.

03.05 Roel Deseyn (CD&V): U zegt dat bestaande voorwaarden zullen worden gerespecteerd met betrekking tot het blokkeren van applicaties. Dat fascineert mij, omdat de bestaande voorwaarden soms heel divers zijn. Soms zijn die ook vervat in de gebruikersvoorwaarden, waarbij dan een zeer grote macht wordt verleend aan een operator of een externe instantie om zaken te censureren. Het verdient alleszins de nodige opvolging. Zeker in het licht van de volgende telecomraad had ik die bezorgdheden graag meegegeven. Interessant in dat opzicht zijn ook de publicaties van de OVSE in verband met *internet rights and freedom*.

Ik heb al verschillende ministers ondervraagd en het is heel moeilijk een procedure te identificeren, om na te gaan, wanneer er een probleem is, wat de rol is van het parket, het BIPT en de operator. De discussie over het thema zal ongetwijfeld de kop opsteken. Wij zijn er maar beter op voorbereid.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

04 Vraag van de heer Roel Deseyn aan de vice-eersteminister en minister van Economie, Consumenten en Noordzee over "internetneutraliteit" (nr. 20486)

04 Question de M. Roel Deseyn au vice-premier ministre et ministre de l'Économie, des Consommateurs et de la Mer du Nord sur "la neutralité d'internet" (n° 20486)

04.01 Roel Deseyn (CD&V): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, ik hoop dat wij ook in dit dossier enige vooruitgang kunnen boeken.

De Europese Raad en de Commissie hebben al verschillende vergaderingen belegd in het kader van de digitale economie en de innovatie.

Er was een negatief advies van het directoraat-generaal Justitie over de ontwerpverordening. Het directoraat-generaal had het over de fundamentele rechten en vrijheden en was bezorgd dat de vrijheid van meningsuiting in het gedrang zou komen. Hij had het ook over het problematisch karakter van het prioriteren van specifiek internetverkeer en uitte zijn bezorgdheid inzake anticoncurrentieel gedrag en discriminatie.

Wij moeten hierin avant-garde zijn, net zoals wij dat waren inzake de telecomwetgeving. U krijgt daarover lof

van Europa. U hebt dat onlangs nog gezegd. Wij hebben zaken geprobeerd inzake sociale tarieven en nieuwe technologieën en daarin behoorden wij tot de avant-garde. Nu worden we door de Europese Unie naar voren geschoven als *best practice*. Er worden ook geen bezwaren geuit dat België het voortouw zou nemen in andere zaken.

Ik kijk hoopvol uit naar het standpunt dat u namens de regering op de Europese fora zult innemen inzake netneutraliteit, naar uw appreciatie van de voorgestelde bepalingen en naar uw inschatting van de vrijheid van meningsuiting en ondernemerschap.

04.02 Minister **Johan Vande Lanotte**: Mevrouw de voorzitter, mijnheer Deseyn, het is iets moeilijker om hierop vooruit te lopen omdat het een internationaal gegeven is, meer dan de zaken waarover wij het gehad hebben.

Wij hebben inderdaad een aantal *good practices* uitgewerkt voor de Europese Commissie, ook inzake energie. In de Annual Economic Survey van de Europese Unie heeft men gezegd dat België de beste verbetering van de energiemarkt van de Europese Unie heeft gerealiseerd. We zijn daar heel blij mee.

Dit gaat wel wat verder en enige uniformiteit is daarbij niet onnodig.

Het grote voordeel van de ontwerpverordening is dat ze bestaat en aanleiding geeft tot een goede discussie, ook met het Parlement. Het zou mij verwonderen mocht het Parlement dit nog vóór de verkiezingen goedkeuren.

Dit creëert toch een duidelijk kader. Het voordeel is dat de discussie daarmee duidelijk gekaderd is en dat wij hieromtrent eerst met de ministers en daarna met het Parlement goede conclusies zouden kunnen opstellen.

In deze verordening is in een monitoringopdracht voorzien. Wat ons betreft, zou daaraan toch wat meer aandacht moeten worden besteed. Waarom niet op Europees niveau, door BEREC meer mogelijkheden te geven? De monitoring van de maatregelen zal immers heel belangrijk zijn.

Over de vrijheid van meningsuiting, van informatie en ondernemerschap denken we dat bijkomende zaken zouden kunnen worden opgenomen in de verordening. Het begrip netneutraliteit zou meer moeten worden gepreciseerd wat betreft de vrijheid van de eindgebruiker om toegang te hebben tot de inhoud en om inhoud te mogen verspreiden, en inzake het definiëren van gespecialiseerde diensten bij hun betrekkingen met de internettoegangsdiensten. De nationale regulatoren zouden kunnen worden belast met het meten van de prestaties van de internettoegangsdiensten en de ontwikkeling van de meettools om de eventuele dienstdegradaties te identificeren.

We hebben natuurlijk de wet op de elektronische communicatie met een artikel inzake de netneutraliteit. Zo kan de telecomregulator BIPT minimumvoorschriften inzake de kwaliteit van de diensten opleggen aan netwerkkoperatoren om een achteruitgang van de dienstverlening en belemmering of vertraging van het verkeer op de netwerken te voorkomen. Eigenlijk heeft het BIPT hier dus een tool.

Er werd ook ingevoegd dat het BIPT als een van zijn algemene taken heeft het bevorderen van het vermogen van de eindgebruikers om toegang te krijgen tot informatie en deze te verspreiden of om gebruik te maken van toepassingen en diensten van hun keuze. Ook dat is toch een duidelijke mogelijkheid, een mandaat.

Over de precontractuele informatieverstrekking inzake transparantie hebben we een aantal gedetailleerde bepalingen opgenomen die de operatoren verplicht dienen op te nemen in het contract en die ook van toepassing zijn op de internettoegang, de *V over IP*. Verschillende van die elementen hebben toch een duidelijke introductie met de netneutraliteit, waardoor het BIPT heel wat mogelijkheden heeft.

De informatie inzake internetneutraliteit die de operatoren dienen te publiceren, dienen ze vooraf ter goedkeuring aan het BIPT voor te leggen. De wet bevat reeds een algemene toezichtverplichting van de telecomregulator, dat er onder meer voor moet zorgen dat er in de sector van de elektronische communicatie geen verstoring of beperking van de concurrentie is.

Met andere woorden, de wet heeft een kader gemaakt.

Wat de verordening betreft, wat op tafel ligt is een goede startbasis, met opmerkingen. Indien de verordening er zou komen en zodra ze van toepassing is, heeft het BIPT automatisch en onmiddellijk een kader waarbinnen het de opdrachten die in de wet al staan, kan uitvoeren. Wanneer de verordening er is, zullen wij dus niet eerst nog eens moeten aangeven wat het BIPT met de verordening kan doen. Er is genoeg in de wet vastgelegd. Als het kader er is, zal het BIPT het kader kunnen toepassen. De verordening is onmiddellijk en rechtstreeks werkend.

Wie een en ander moet checken, op welke manier een en ander moet worden gecheckt en wat het BIPT eraan kan doen, is eigenlijk al in de wet opgenomen.

Wanneer de verordening er is, hebben wij dus geen wet over de netneutraliteit meer nodig. Dan hebben we die zelfs beter niet. Dat is de conclusie van dit verhaal. De wet zal immers enkel de verordening kunnen overnemen. We mogen dat zelfs eigenlijk niet.

04.03 **Roel Deseyn** (CD&V): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, ik dank u voor uw visie ter zake.

Als ik de inleiding en het slot van uw antwoord beluister, rijst er twijfel over de timing en over de opportuniteit om een breder kader te hebben. Wij moeten dan ook de politieke afweging maken om de zaken vooruit te helpen.

U hebt gesproken over *Video over IP*. Er is echter ook een probleem met *Voice over IP*, dat heel nauw gerelateerd is aan het debat over de nummertoekening. Er zijn natuurlijk heel veel praktische problemen. Men probeert dat in de praktijk niet aantrekkelijk te maken. Dat is natuurlijk een fundamentele economische inzet voor de operatoren.

De debatten over *Voice over IP* en netneutraliteit zijn samen te nemen. De discussie moet immers passen in het categoriseren van het internetverkeer en niet in functie van het favoriseren van bepaalde internetservices, wat voor mij een heel cruciaal debat is.

Men kan begrip hebben voor een bepaalde vorm van congestie, maar dan moet men op gelijke mate de afkoppeling doen. Dan doet men dat niet voor een bepaalde service, maar voor een type van trafiek.

U zegt dat de huidige telecomwet het BIPT een tool ter beschikking stelt. Wij hebben daarover al gediscussieerd met uw kabinet. Ik meen dat die tool het best kan worden geëxpliciteerd en versterkt. Misschien kunnen wij dit op Belgisch niveau uitwerken.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

05 **Vraag van de heer Roel Deseyn aan de vice-eersteminister en minister van Economie, Consumenten en Noordzee over "ongewenste elektronische communicatie" (nr. 20519)**

05 **Question de M. Roel Deseyn au vice-premier ministre et ministre de l'Économie, des Consommateurs et de la Mer du Nord sur "les communications électroniques indésirables" (n° 20519)**

05.01 **Roel Deseyn** (CD&V): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, het is zeer interessant om te zien hoe de praktijk wordt uitgewerkt in het licht van artikel 114 van de telecomwet.

Deze vraag kwam meerdere keren aan bod en betreft de verantwoordelijkheid: wie moet wat doen om de eindgebruiker te beschermen? Men moet de eindgebruiker kosteloos de gepaste diensten ter beschikking stellen. Velen met gezond verstand denken daarbij aan een minimaal eerste basispakket met antivirusprogramma, het eerste waaraan men denkt om ongewenste communicatie of intrusie uit te sluiten. In de praktijk ziet men echter dat men zich beperkt tot het activeren van een spamfilter op de server, waarbij de ene al beter is dan de andere. Ook worden tegen betaling hulpmiddelen aangeboden die zeer noodzakelijk zijn, zoals antivirussoftware of een persoonlijke firewall, wat dan alweer manifest in strijd is met het kosteloos aanbieden van de gepaste diensten.

Soms stijgt de absurditeit ten top. In weerwil van de regelgeving zegt men bijvoorbeeld bij thuisinstallatie van een bepaald pakket van Belgacom dat een techniker zich zeker niet bezig zal houden met het configureren van de firewall en de beveiliging. Als men dat leest in het licht van de regelgeving, is dat niet alleen een

overtreding, maar ook een gemiste kans. Men kan van een particulier immers niet verwachten dat hij over die technische expertise beschikt. Bovendien gaat het niet over handelingen die bijzonder complex of tijdrovend zijn.

Vandaar de volgende vragen over dat punt waarop wij blijven terugkeren.

Welke zijn nu eigenlijk de gepaste diensten om alle vormen van ongewenste elektronische communicatie te verhinderen, zoals gestipuleerd in artikel 114?

Welke maatregelen neemt u, dus de overheid, om die toepassing te bewerkstelligen?

Wat zijn de controles daarop? Waarop wordt gecontroleerd?

Hoeveel personen hielden zich de voorbije jaren bezig met preventie en opvolging bij het BIPT?

05.02 Minister **Johan Vande Lanotte**: Mevrouw de voorzitter, er werd gevraagd om welke verplichtingen het gaat. In dat verband verwijs ik naar artikel 114, § 4 van de telecomwet. Dit betekent dat een gratis spamfilter moet worden aangeboden door de operator. Volgens de cijfers waarover wij beschikken, houden de internetoperatoren zo'n negentig procent van het totaal aantal e-mails tegen via deze filters. Deze e-mails worden door hen duidelijk aangemerkt als spam en dus als ongewenst door hun internetabonnees. Negentig procent is immens.

Het voorkomen van ongewenste reclameboodschappen valt ook onder deze regeling. De term spam betekent: ongewenste berichten, *unsolicited commercial e-mail and unsolicited bulk e-mail*. Sinds 2009 zijn de spamfilters sterk ontwikkeld, zodat er in mindere mate een beroep gedaan wordt op het BIPT inzake deze problematiek.

Eenzijds definiëren de wet van 6 april 2010 over de marktpraktijken en de wet van 3 maart 2003 over bepaalde aspecten van de diensten van de informatiemaatschappij, en de jongste herziening daarvan, een precies wettelijk kader inzake ongewenste communicatie en reclame via e-mail. Anderzijds moet worden opgemerkt dat naar aanleiding van de wijziging van het koninklijk besluit houdende oprichting van de Federale Overheidsdienst Informatie- en Communicatietechnologie in 2012, het CERT belast is met het opsporen, observeren en analyseren van online veiligheidsproblemen.

Bij een thuisinstallatie door een operator lijkt het volgens het BIPT redelijk om de handelingen van de technici van de operatoren te beperken tot de beveiliging van de modem/router, en de verantwoordelijkheid van de operator niet uit te breiden tot het gehele informaticapark van de klanten, tenzij hij daarmee instemt natuurlijk.

Dat betekent dus dat zij een beperktere visie hebben dan u. Het gaat namelijk over de beveiliging van de modem/router. De verantwoordelijkheid wordt niet uitgebreid tot het hele informaticapark. Dat is het standpunt van het BIPT. Het is beperkter dan wat u voorstelt, mijnheer Deseyn, want in uw voorstel wordt op de computer ook een specifiek programma geïnstalleerd. Dat is hier dus niet het geval.

Het BIPT heeft geen eigen bevoegdheid inzake internetveiligheid, maar wel inzake de veiligheid van openbare netwerken. Het beschikt, zoals gezegd, over vier fulltime eenheden, onder wie drie ingenieurs.

05.03 **Roel Deseyn** (CD&V): Mijnheer de minister, dat is een zeer enge lezing. Kijk naar de effectiviteit van virusscanners, ook de gratis virusscanners. U moet bijvoorbeeld de tabel van Test-Aankoop van de afgelopen maanden erbij nemen. Dan zult u meteen de beperkte kosten begrijpen. Als men de link in een nieuwsbrief aan de klanten meedeelt...

05.04 Minister **Johan Vande Lanotte**: Virussen zitten bij het CERT. Dat is iets anders.

05.05 **Roel Deseyn** (CD&V): Ja, maar als men voorstelt om kosteloos ongewenste communicatie te verhinderen, dan kan men bijvoorbeeld in een nieuwsbrief aan alle klanten een link naar de software opnemen, waardoor men zelf niets hoeft te installeren op de computer.

Als de gratis virusscanners zo effectief zijn en men betaalt 70 euro per maand, alleen voor een

internetaansluiting, dan gaat het slechts over een bijzonder marginale kost, amper een kost te noemen. Men kan daarvoor een nieuwsbrief met een link naar de klanten sturen. In het licht van de vele bedreigingen die nu op het internet circuleren, is die lezing al te eng. Die definitie en invulling zijn niet meer houdbaar. Als men diversifieert volgens de snelheid, dan zou men zeker ook het accent op die zaken mogen leggen. Men kan zich als operator daarmee ook profileren. De huidige lezing van het BIPT is echt een minimumdrempel.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

De **voorzitter**: Vragen nrs 20520, 20567 en 20568 van de heer Deseyn en nrs 20830 van de heer Dedecker en 20865 van mevrouw Jadin, worden omgezet in schriftelijke vragen.

06 **Samengevoegde vragen van**

- de heer **Kristof Waterschoot** aan de vice-eersteminister en minister van Economie, Consumenten en Noordzee over "de gevolgen van de uitspraak van het Grondwettelijk Hof voor het FOSO" (nr. 21016)
- de heer **Tanguy Veys** aan de vice-eersteminister en minister van Economie, Consumenten en Noordzee over "de gevolgen van het arrest van het Grondwettelijk Hof voor de oprichting, financiering en werking van de federale instantie voor onderzoek van scheepvaartongevallen (FOSO)" (nr. 21083)

06 **Questions jointes de**

- M. **Kristof Waterschoot** au vice-premier ministre et ministre de l'Économie, des Consommateurs et de la Mer du Nord sur "les conséquences de l'arrêt de la Cour constitutionnelle relatif à l'OFEAN" (n° 21016)
- M. **Tanguy Veys** au vice-premier ministre et ministre de l'Économie, des Consommateurs et de la Mer du Nord sur "les conséquences de l'arrêt de la Cour constitutionnelle sur la mise en place, le financement et le fonctionnement de l'organisme fédéral d'enquête sur les accidents de navigation (OFEAN)" (n° 21083)

06.01 **Kristof Waterschoot** (CD&V): Mijnheer de minister, mijn vraag gaat vooral over de financiering van FOSO, de federale instantie voor onderzoek van scheepvaartongevallen, en de recente uitspraak van het Grondwettelijk Hof.

Dit is ook tijdens de bespreking van de wet in de plenaire vergadering aan bod gekomen. Het is een langlopende discussie tussen de Vlaamse havens en uw departementen.

Het Grondwettelijk Hof heeft de twee beroepsgronden, waaronder de retroactiviteit van de wet tot op het moment dat wij voor Europa in orde moesten zijn, vernietigd. Zij volgt ook de redenering over de zogenaamde ongelijke behandeling tussen de buitenlandse schepen en de binnenlandse schepen. Op dat vlak heeft de federale overheid het geluk dat de gevolgen gehandhaafd worden tot 31 december 2014, zodat er nog wel kan worden gerepareerd.

Mijnheer de minister, wat bent u nu van plan? Wat gaat de federale overheid doen? Zult u repareren of zult u een ander financieringssysteem uitwerken?

Riskeren wij nu problemen met Europa, want wij zijn wel een jaar te laat, conform de uitspraak van het Grondwettelijk Hof? Hoe gaan wij daar nu mee om? De FOSO bestaat nu immers en is operationeel. Ik veronderstel dat dit dus toch een probleempje is.

Ik kijk uit naar uw antwoord.

06.02 **Tanguy Veys** (VB): Mijnheer de minister, wij hebben het daarover vorige week nog toevallig gehad en toen verwees u onder meer naar het feit dat er binnenkort een uitspraak mocht worden verwacht. Die uitspraak van het Grondwettelijk Hof is er ondertussen.

Bij de bespreking van uw beleidsnota 2014 stelde u dat u met een voorstel naar de sector bent geweest om tot een compromis te komen. De sector was daar echter niet in geïnteresseerd. Ik meen evenwel dat de kritiek van de havenbedrijven van Gent, Antwerpen en Zeebrugge toch wel hout snijdt. Ik stel vast dat ook het Grondwettelijk Hof voor een stuk meegaat in die kritiek. Ik denk dan onder meer aan de structuur van de FOSO en aan het feit dat die onder de hiërarchie zou moeten vallen van de minister. Hetzelfde geldt voor de retroactiviteit en de financiering.

Ik meen dan ook dat u tot de vaststelling zou moeten komen dat u de mosterd moet halen bij andere voorbeelden in het buitenland, waar de financiering volledig door de overheid gebeurt. Gelet op de situatie, die uitspraak en het feit dat er nog altijd geen FOSO is, heeft ook het Rekenhof in zijn commentaren op de begroting 2014 verwezen naar het feit dat er nog steeds niet in een financiering is voorzien voor de FOSO.

Ik dring dan ook aan op maatregelen die tegemoetkomen aan de eis van Europa en aan de opmerking van het Rekenhof. Bovendien moet volgens mij worden getracht om te verzoenen wat volgens u onverzoebaar is.

Mijnheer de minister, welke gevolgen koppelt u zelf aan dat arrest van het Grondwettelijk Hof?

Welke maatregelen zult u nemen, binnen welk tijds kader, om een oplossing te bereiken, zodat de FOSO opgestart en gefinancierd kan worden?

06.03 Minister **Johan Vande Lanotte**: Mijnheer Veys, er zijn een aantal bepalingen vernietigd die op zich weinig impact hebben, maar die onduidelijk zijn. Zo werd het hiërarchisch toezicht geschrapt. Goed, daar zijn we van af, dus dat is duidelijk.

Volgens het arrest zullen wij vanaf 1 januari 2015 een nieuw systeem moeten hebben. Dat betekent ook dat het huidige systeem tot eind 2014 uitvoerbaar is en dat zal ik dan ook uitvoeren, zoals ik trouwens vooraf ook heb gezegd. Ik zal een herberekening maken, want er valt een jaar weg. Wij zullen bekijken hoeveel zij moeten betalen tot eind 2014 en dat bedrag zullen wij dan vorderen. Ondertussen gaan wij na of wij een oplossing kunnen vinden.

De grote kritiek van het Grondwettelijk Hof luidt dat wij het niet rechtstreeks op de vreemde schepen plaatsen. Nota bene was het wel de vraag van de havens om dat niet te doen. Vreemde schepen zouden het immers als een heel lastige zaak beschouwen dat zij hier aankomen en daarvoor moeten betalen. Daarom hebben de havens gevraagd om dat liever niet te doen.

Wij zouden nu tot een oplossing kunnen komen waarbij wij die vreemde schepen wel belasten, maar dat is een zeer moeilijke manier van werken die volgens mij niet veel kans maakt. Wij zouden de inning aan de douane kunnen overlaten, maar of dat goed en commercieel is, weet ik niet. Een andere oplossing is om via de havens te blijven werken. In dat geval moet er een samenwerkingsakkoord ontstaan aangaande het arrest.

Dat zal moeten worden uitgezocht en ik zal voorzichtig beginnen te bekijken wat de mogelijkheden zijn. Als ik dat niet doe, dan moet mijn opvolger daarvoor na de verkiezingen en vóór eind 2014 een oplossing hebben. Op dit moment is er niets dringend, want wij hebben een jaar de tijd, maar dat zijn de twee effectieve mogelijkheden.

Daarover nu nog onderhandelen heeft geen zin meer. Tot 2014 zal ik de wet uitvoeren en toepassen en nadien zullen wij wel zien.

Door het feit dat wij nu rechtszekerheid hebben over die wet, kunnen wij ook de kredieten inschrijven, want wij zullen die ooit krijgen, zoveel is duidelijk, en dus kunnen wij ook beginnen.

Er is nog een betwisting bij de burgerlijke rechtbank of het een burgerlijk jaar, van juli tot juni, of een kalenderjaar betreft. Wij zullen daarover discussiëren, maar dat zal geen groot verschil uitmaken en dus kunnen wij vanaf januari beginnen met de opstart van de FOSO. Dat is althans toch mijn bedoeling.

06.04 **Kristof Waterschoot (CD&V)**: Mijnheer de minister, ik begrijp u wel in dit geschil. Het is niet uw schuld, maar ik blijf het conceptueel nogal moeilijk hebben met het verhaal. Er is een betwisting over de betaling. Het Grondwettelijk Hof zegt dat het ongrondwettig is, maar toch moet men betalen. Ik weet dat het een rechtsfiguur is, dat het helemaal in orde is, maar naar mijn rechtsgevoel is het toch een heel vreemd concept dat iets ongrondwettig is maar dat men wel moet betalen. Ik zou u toch willen vragen om eens te bekijken – ik besef de moeilijkheid en complexiteit van het dossier – of er geen financieringsbron buiten de havenbesturen mogelijk is.

06.05 Tanguy Veys (VB): Mijnheer de minister, ik betreur de gevolgen die u koppelt aan dit arrest. Ik denk immers toch dat een oplossing veeleer elders moet worden gezocht. Volgens u zijn de havenbesturen zeer welvarend en hebben ze grote financieringsbronnen en spaarpotten.

06.06 Minister **Johan Vande Lanotte**: Ze hebben in elk geval reserves.

06.07 Tanguy Veys (VB): Ja, maar dat zijn noodzakelijke reserves voor bepaalde investeringsprojecten.

06.08 Minister **Johan Vande Lanotte**: Zij hebben die reserves opgebouwd, onder andere omdat de federale overheid het pensioenfonds heeft overgenomen.

06.09 Tanguy Veys (VB): Die reserves, bijvoorbeeld in de haven van Antwerpen, zijn noodzakelijk voor een aantal ontwikkelingsprojecten.

06.10 Minister **Johan Vande Lanotte**: Dat heeft de rentabiliteit van de haven structureel verbeterd.

06.11 Kristof Waterschoot (CD&V): (...)

06.12 Minister **Johan Vande Lanotte**: Dat heeft allemaal geholpen, maar met hun pensioenverplichtingen, de provisies die zij moesten aanleggen, zaten zij wel diep in de ellende. Dat is ook logisch: een bedrijf dat zijn eigen pensioenen moet betalen, bestaat niet. Dat is geen goed bedrijf. Dat is niet logisch. Gelukkig zijn zij dat nu kwijt. Ik heb dat ook gesteund. Het mag toch ook eens worden gezegd dat wij die inspanning hebben gedaan. Dat was toen budgettair interessant.

06.13 Tanguy Veys (VB): Volgens mij mogen wij de beslissing niet zien in de context van het overnemen van bepaalde pensioenverplichtingen. Toen werden er ook nooit dergelijke voorwaarden aan gesteld. Als u het been stijf houdt – daar lijkt het op –, dan zullen de havens geconfronteerd worden met het feit dat zij mee moeten instaan voor de financiering, wat zij wellicht zullen doorrekenen aan hun klanten.

Ik herhaal het, want het is het pijnpunt van heel het dossier: het zal de concurrentiepositie van de havens verslechteren, omdat andere landen waarmee de – vooral Vlaamse – havens in concurrentie moeten treden, zelf hun FOSO financieren. Gelet op de noodzaak van concurrentiële en welvarende havens die misschien reserves kunnen aanleggen voor specifieke projecten, betreur ik dat u in dezen volhardt in de boosheid.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

07 **Vraag van de heer Roel Deseyn aan de vice-eersteminister en minister van Economie, Consumenten en Noordzee over "internetneutraliteit" (nr. 21041)**

07 **Question de M. Roel Deseyn au vice-premier ministre et ministre de l'Économie, des Consommateurs et de la Mer du Nord sur "la neutralité de l'internet" (n° 21041)**

07.01 **Roel Deseyn** (CD&V): Mijnheer de minister, deze vraag is complementair met de vorige, omdat ik de teksten niet kon interpreteren. Mij lijkt het dat alvast de regering die moet interpreteren, wil zij een relevante discussie kunnen aangaan op Europees niveau.

Zo spreekt men van gespecialiseerde diensten. Die zouden harmonieus samen moeten gaan met een neutraal en open internet. In de ontwerpverordening wordt er een vreemde definitie voorgesteld. Zo mogen die diensten niet op grote schaal worden gebruikt als vervanging voor de internettoegangsdiensten.

Mijnheer de minister, wat verstaat u na lectuur van de ontwerpverordening onder de definitie van gespecialiseerde diensten? Hoe definieert u termen zoals algemene kwaliteit en internettoegangsdiensten? Een antwoord daarop is natuurlijk fundamenteel om de discussie te kunnen voeren en om vertrouwen te hebben. U bent er immers voorstander van om eerst voor een verordening te zorgen en dan het Belgisch kader verder in te vullen. Als men dat op een eigengereide manier interpreteert, dan komt men tot een 'nepneutraliteit' in plaats van tot een echte netneutraliteit. Wat is uw aanvoelen en welke mening zult u ter

zake verdedigen na lectuur van de teksten en het invullen van de definitie van gespecialiseerde diensten? Dat is natuurlijk cruciaal.

07.02 Minister **Johan Vande Lanotte**: Die term sticht inderdaad verwarring. Er wordt verwezen naar de toegang tot de zoekmachines, de raadpleging van e-mails, high-definition tv, video on demand. Dat kan er allemaal onder vallen. In die context zou het relevant zijn ook te verduidelijken wat internet is. We zijn voorstander van een verduidelijking van de basisnoties, zodat iedereen volledig en op een evenwichtige manier toegang heeft tot het internet en wat de specificiteiten zijn.

Overigens is het maar de vraag of we met de verordening zo diep moeten gaan, vooraleer de tekst in het parlement is besproken. Bestaat dan niet het risico dat de onderhandelingen worden bemoeilijkt? Men heeft immers al een en ander gedaan en het zou wel kunnen dat het Europees Parlement liever via een aanbeveling had gewerkt en eerst wat meer in dialoog was gegaan. Er is een zeker risico dat de verordening wordt beschouwd als een te sterke forcing en dat het Europees Parlement de discussie daardoor nog moeilijker zal maken.

Definities in zo'n tekst zouden wat beter mogen worden omschreven. Dat zullen we ook zeggen.

07.03 **Roel Deseyn** (CD&V): De discussie wordt in België vertaald als de discussie over de *privileged lane*. De inhoud van de definitie ter zake bepaalt natuurlijk de effectiviteit van nieuw wetgevend werk, net zoals bij het invullen van het principe van internetneutraliteit. Laten we hopen dat ook het internet een vrijhaven wordt. Ik hoor net dat ook in de haven de schepen niet ongelijk behandeld mogen worden. Laten we dat dan ook zo organiseren voor de haven die internet is.

Het incident is gesloten.
L'incident est clos.

07.04 **Roel Deseyn** (CD&V): Mevrouw de voorzitter, ik zou mijn vraag over de tariefsimulator graag omzetten in een schriftelijke vraag, want die discussie hebben we net gevoerd met de minister.

De **voorzitter**: Vraag nr. 21049 van de heer Deseyn wordt omgezet in een schriftelijke vraag.

De openbare commissievergadering wordt gesloten om 15.57 uur.
La réunion publique de commission est levée à 15.57 heures.